

AARHUS CONVENTION IMPLEMENTATION REPORT

The following report is submitted on behalf of SLOVENIA in accordance with decision I/8 and II/10

Name of officer responsible for submitting the national report:	Prof. dr. Roko Žarnić, Minister za okolje in prostor
Signature:	
Date:	7.12.2010

IMPLEMENTATION REPORT

Please provide the following details on the origin of this report

Party	Slovenia
National Focal Point	Robert Kojc, podsekretar
Full name of the institution:	Ministrstvo za okolje in prostor
Name and title of officer:	Robert Kojc
Postal address:	Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana, Slovenija
Telephone:	+386 (0)1 478 7337
Fax:	+386 (0)1 478 7425
E-mail:	Robert.kojc@gov.si
Contact officer for national report (if different):	

Full name of the institution:	
Name and title of officer:	
Postal address:	
Telephone:	
Fax:	
E-mail:	

I. PROCESS BY WHICH THE REPORT HAS BEEN PREPARED

Provide brief information on the process by which this report has been prepared, including information on which types of public authorities were consulted or contributed to its preparation, on how the public was consulted and how the outcome of the public consultation was taken into account and on the material which was used as a basis for preparing the report.

Answer:

Poročilo je bilo pripravljeno s strani Ministrstva za okolje in prostor (v nadaljevanju MOP), glede določenih zadev, ki spadajo v pristojnost organov v sestavi, se je posvetovalo tudi z Agencijo RS za okolje (v nadaljevanju: ARSO). Javnost je bila v prvi fazi vključena z možnostjo podajanja predlogov glede vsebine za oblikovanje poročila Slovenije o izvajanju Aarhuške konvencije, v okviru katerega je MOP prejel en prispevek, in sicer prispevek Pravno-informacijskega centra nevladnih organizacij (PIC). Predlog je bil upoštevan pri pripravi poročila.

Javnost pa je bila v nadaljevanju vključena v pripravo poročila po objavi osnutka poročila na spletni strani MOP in možnostjo dajanja pripomb v mesecu november 2010. V odprtem roku je podal pripombe Informacijski pooblaščenec, kot pritožbeni organ, ki se v praksi srečuje s konkretnimi pritožbami s strani prosilcev glede zavrnitve dostopa do informacij javnega značaja, ki imajo naravo okoljskih informacij.

Kot osnova za pripravo poročila so služili zakoni in komentarji zakonov, ki urejajo zadevno problematiko, internet in ostala literatura.

II. PARTICULAR CIRCUMSTANCES RELEVANT FOR UNDERSTANDING THE REPORT

Report any particular circumstances that are relevant for understanding the report, e.g. whether there is a federal and/or decentralized decision-making structure, whether the provisions of the Convention have a direct effect upon its entry into force, or whether financial constraints are a significant obstacle to implementation (optional).

Answer:

III. LEGISLATIVE, REGULATORY AND OTHER MEASURES IMPLEMENTING THE GENERAL PROVISIONS IN PARAGRAPHS 2, 3, 4, 7 AND 8 OF ARTICLE 3

List legislative, regulatory and other measures that implement the general provisions in paragraphs 2, 3, 4, 7 and 8 of article 3.

Explain how these paragraphs have been implemented. In particular, describe:

- (a) With respect to **paragraph 2**, measures taken to ensure that officials and authorities assist and provide the required guidance;
- (b) With respect to **paragraph 3**, measures taken to promote education and environmental awareness;
- (c) With respect to **paragraph 4**, measures taken to ensure that there is appropriate recognition of and support to associations, organizations or groups promoting environmental protection;
- (d) With respect to **paragraph 7**, measures taken to promote the principles of the Convention internationally; including:
 - (i) Measures taken to coordinate within and between ministries to inform officials involved in other relevant international forums about article 3, paragraph 7, and the Almaty Guidelines, indicating whether the measures to coordinate are ongoing;
 - (ii) Measures taken to provide access to information at the national level regarding international forums, including the stages at which the access to information was provided;
 - (iii) Measures taken to promote and enable public participation at the national level with respect to international forums (e.g. inviting NGO members to participate in the Party's delegations in international environmental negotiations or involving NGOs in forming the Party's official position for such negotiations) including the stages at which the access to information was provided;
 - (iv) Measures taken to promote the principles of the Convention in the procedures of other international forums;
 - (v) Measures taken to promote the principles of the Convention in the work programmes, projects, decisions and other substantive outputs of other international forums;
- (e) With respect to **paragraph 8**, measures taken to ensure that persons exercising their rights under the Convention are not be penalized, persecuted or harassed.

Answer:

a.) V letu 2003 je RS sprejela Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 24/03. 61/05, 96/05-UPB1, 109/05-ZDavP-1B, 113/05-ZInfP, 28/06, 51/06-UPB2, 117/06-ZDavP-2; v nadaljevanju: ZDIJZ), ki kot krovni zakon ureja postopek, s katerim je vsakomur omogočen prost dostop do informacij javnega značaja, s katerimi razpolagajo državni organi,

organi lokalnih skupnosti, javne agencije, javni skladi in druge osebe javnega prava, nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb. Vlada RS vsako leto tudi objavi katalog teh organov v katalogu informacij javnega značaja, katerega vsebina je natančno predpisana z Uredbo o posredovanju in ponovni uporabi informacij javnega značaja (Uradni list RS št. 76/05 in 119/07). 9. člen ZDIJ tudi določa, da vsak organ določi eno ali več uradnih oseb, pristojnih za posredovanje informacij javnega značaja.

Kar pa zadeva konkretnе okoljske podatke pa 110. člen Zakona o varstvu okolja (UL RS, št. 41/04, 20/06, 28/06 Skl.US: U-I-51/06-5, 39/06-UPB1, 49/2006-ZMetD, 66/06 Odl.US: U-I-51/06-10, 112/06 Odl.US: U-I-40/06-10, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/2008, 108/09, v nadaljevanju: ZVO-1) določa, da morajo državni organi, organi občin, javne agencije, javni skladi in druge osebe javnega prava, nosilci javnih pooblastil in izvajalci javnih služb vsem zainteresiranim osebam omogočiti dostop do okoljskih podatkov, če to določa ta zakon in predpisi, ki urejajo dostop javnosti do informacij javnega značaja.

108. člen ZVO-1 nadalje določa posredovanje podatkov v svetovni splet v skladno s predpisi, ki urejajo dostop javnosti do informacij javnega značaja, in sicer zlasti:

1. predpise občin, ki se nanašajo na okolje, pa niso objavljeni v Uradnem listu Republike Slovenije,
2. nacionalni in operativne programe varstva okolja,
3. okoljska izhodišča,
4. poročila o okolju,
5. podatke ali povzetke podatkov monitoringa okolja,
6. okoljevarstvena soglasja in okoljevarstvena dovoljenja, razen podatkov, ki po predpisih niso dostopni javnosti, ali navedbo organa, pri katerem je soglasja ali dovoljenja mogoče dobiti in
7. okoljska poročila in poročila o vplivih na okolje ali navedbo organa, pri katerem je poročila mogoče dobiti.

b.) RS v svojem Nacionalnem programu varstva okolja (NPVO), ki kot osnovni strateški dokument na področju varstva okolja s ciljem splošnega izboljšanja okolja in kakovosti življenja ter varstva naravnih virov določa strategijo razvoja okoljske politike za obdobje 2004 – 2008 kot eno od prioritet določa dvig okoljske ozaveščenosti in dialog z vsemi zainteresiranimi in sodelovanje javnosti pri odločanju. Sprejeta je bila tudi Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja 2005 – 2012 (ReNPVO), ki kot ključne podporne ukrepe za uspešno izvajanje programa določa ukrepe na področju komuniciranja z javnostjo in izobraževanja na področju varstva okolja, ki lahko pripomorejo k spreminjanju družbenih navad, sistema vrednost in življenjskega sloga. V zvezi s tem je potrebno zagotoviti dostop do okoljskih informacij, sodelovanje javnosti pri oblikovanju okoljskih politik, obveščanje in ozaveščanje javnosti ter okoljsko vzgojo, s čemer bomo zagotavljali pogoje in razmere za enakovredno in trajnejše zmanjšanje negativnih vplivov na okolje. Izboljšanje sodelovanja in partnerstva med različnimi družbenimi skupinami in nevladnimi organizacijami ter pospeševanje boljšega razumevanja in udeležbe v okoljskih zadevah med evropskimi državljanji zahteva:

- zagotovitev dostopa do informacij, udeležbo in sodišča z ratifikacijo Aarhuške konvencije s strani vseh držav članic EU;
- podpora zbiranja dostopnih informacij za državljane o stanju in trendih v okolju v povezavi s socialnimi, gospodarskimi in zdravstvenimi trendi;
- splošno okoljsko ozaveščanje;
- razvijanje splošnih pravil in načel dobrega gospodarjenja z okoljem v postopkih dialoga.

Vlada RS se je tudi v Strategiji Vlade RS za sodelovanje z nevladnimi organizacijami zavezala za uveljavljanje različnih oblik sodelovanja nevladnih organizacij v procesih oblikovanja in izvajanja politik na tistih ravneh javne uprave in lokalne samouprave, kjer se oblikujejo in izvajajo (sodelovanje pri pripravi predpisov in drugih strateških dokumentov).

c.) ZVO-1 določa pravno podlago za pridobitev statusa nevladne organizacije (v nadaljevanju:

NVO) na področju varstva okolja, ki deluje v javnem interesu. Implementacijo te določbe je omogočil leta 2006 sprejet Pravilnik o podrobnejših pogojih in merilih za pridobitev statusa nevladne organizacije, ki deluje na področju varstva okolja v javnem interesu (Uradni list RS, št. 112/06). Na podlagi pridobljenega statusa v skladu s pravilnikom NVO *ex lege* pridobijo pravico sodelovanja v upravnih in sodnih postopkih brez da bi jim bilo pri tem treba dokazovati njihov pravni interes, ki jim je dan po samem zakonu.

Tudi Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 56/99 (31/00 popr.), 110/02-ZGO-1, 119/02, 22/03-UPB1, 41/04, 96/04-UPB2, 61/06-ZDru-1, 63/07 Odl.US: Up-395/06-24, U-I-64/07-13, 117/07 Odl.US: U-I-76/07-9, 32/08 Odl.US: U-I-386/06-32, 8/10-ZSKZ-B) določa delovanje društev v javnem interesu na področju ohranjanja narave. Društvo, ki izpolnjuje pogoje določene v zakonu, pridobi status društva z odločbo ministrstva in ima tako *ex lege* pravico zastopati interese ohranjanja narave v vseh upravnih in sodnih postopkih.

d.) RS se tudi kot članica Evropske unije zavzema in spodbuja načela konvencije in je tudi na tej podlagi zavezana k spoštovanju predpisov EU, ki prenašajo uporabo načel konvencije v postopkih mednarodnega okoljskega odločanja in v mednarodnih organizacijah, povezanih z okoljem.

e.) Že iz splošnih ustavnih določb, ki opredeljujejo Slovenijo kot pravno državo izhaja, da v RS tisti, ki uresničuje svoje pravice v skladu s konvencijo, zaradi tega ne sme biti na noben način kaznovan, sodno preganjan ali nadlegovan.

IV. OBSTACLES ENCOUNTERED IN THE IMPLEMENTATION OF ARTICLE 3

Describe any **obstacles encountered** in the implementation of any of the paragraphs of article 3 listed above.

Answer:

Pravilnik o podrobnejših pogojih in merilih za pridobitev statusa nevladne organizacije na področju varstva okolja, ki deluje v javnem interesu je stopil v veljavo novembra 2006.

PIC ugotavlja, da je od zadnjega poročila vsekakor napredek, saj so se v letu 2009 končno začeli podeljevati statusi. Prav tako je prišlo tudi do spremembe Zakona o varstvu okolja – najprej v letu 2008, ko je bila »omiljena« zakonska zahteva glede potrebne revizije poslovanja za pridobitev statusa tako, da ministrstvo v primeru odobritve statusa povrne 50% stroškov revizije; nadalje pa je v konec leta 2009 prišlo do popolne izločitve tega pogoja iz zakona. Sedaj je podeljen status delovanja v javnem interesu 10 nevladnim organizacijam, kar je dejansko še pre malo, vendar se sedaj postopki odvijajo tekoče. Vsekakor je možno govoriti o večjem premiku na bolje glede na leto 2008.

Glede na predloge za zadnje poročilo ozziroma probleme, na katere je opozoril, PIC nadalje ugotavlja, da je problem prejšnjega nepriznavanja položaja stranskega udeleženca v postopku, čeprav je imela organizacija status delovanja v javnem interesu po Zakonu o ohranjanju narave, rešen. S spremembami Zakona o varstvu okolja v letu 2008 je bilo določeno, da organizacije z navedenim statusom pridobijo status tudi po Zakonu o varstvu okolja, če je izpolnjen pogoj revizije (ki je v letu 2009 odpadel). To pomeni, da je glede pravic sodelovanja v postopku sedaj status pridobljen po Zakonu o ohranjanju narave enakovreden statusu po Zakonu o varstvu okolja.

V. FURTHER INFORMATION ON THE PRACTICAL APPLICATION OF THE GENERAL PROVISIONS OF ARTICLE 3

Provide further information on the **practical application of the general provisions of article 3**.

Answer:

RS si prizadeva za korektno izvajanje splošnih določb konvencije v skladu z zgoraj opisanimi pravnimi in drugimi podlagami. Okoljsko ozaveščanje in izobraževanje javnosti o okolju se spodbuja tudi s pomočjo sofinanciranja okoljskih NVO in projektov promocije varstva okolja, s čimer se posredno omogoča ozaveščanje in izobraževanje javnosti.

VI. WEBSITE ADDRESSES RELEVANT TO THE IMPLEMENTATION OF ARTICLE 3

Give relevant web site addresses, if available:

<http://www.mop.gov.si>

<http://www.mju.gov.si>

<http://www.ip-rs.si>

VII. LEGISLATIVE, REGULATORY AND OTHER MEASURES IMPLEMENTING THE PROVISIONS ON ACCESS TO ENVIRONMENTAL INFORMATION IN ARTICLE 4

List legislative, regulatory and other measures that implement the provisions on access to environmental information in article 4.

Explain how each paragraph of article 4 has been implemented. Describe the transposition of the relevant definitions in article 2 and the non-discrimination requirement in article 3, paragraph 9. Also, and in particular, describe:

- (a) With respect to **paragraph 1**, measures taken to ensure that:
 - (i) Any person may have access to information without having to state an interest;
 - (ii) Copies of the actual documentation containing or comprising the requested information are supplied;
 - (iii) The information is supplied in the form requested;
- (b) Measures taken to ensure that the time limits provided for in **paragraph 2** are respected;
- (c) With respect to **paragraphs 3 and 4**, measures taken to:
 - (i) Provide for exemptions from requests;
 - (ii) Ensure that the public interest test at the end of paragraph 4 is applied;
- (d) With respect to **paragraph 5**, measures taken to ensure that a public authority that

does not hold the environmental information requested takes the necessary action;

(e) With respect to **paragraph 6**, measures taken to ensure that the requirement to separate out and make available information is implemented;

(f) With respect to **paragraph 7**, measures taken to ensure that refusals meet the time limits and the other requirements with respect to refusals;

(g) With respect to **paragraph 8**, measures taken to ensure that the requirements on charging are met.

Answer:

a.) 13. člen ZVO-1 določa javnost okoljskih podatkov in daje vsakomur pravico dostopa do okoljskih podatkov skladno z zakonom. Nadalje 5. člen ZDIJZ kot *lex generalis* uzakonja načelo prostega dostopa do informacij - informacije javnega značaja so prosto dostopne pravnim ali fizičnim osebam (prosilci). Vsak prosilec ima na svojo zahtevo pravico pridobiti od organa informacijo javnega značaja tako, da jo pridobi na vpogled, ali da pridobi njen prepis, fotokopijo, ali njen elektronski zapis. Izbera načina seznanitve (vpogled, fotokopija ali elektronska oblika informacije) je omejena z drugim odstavkom 25. čl. ZDIJZ, po katerem lahko organ, ki je zavezан posredovati informacijo javnega značaja, zavrne fotokopijo zahtevane informacije, če je ta zavarovana skladno z zakonom, ki ureja avtorsko pravico. V tem primeru prosilec nima pravice do fotokopije dokumenta, ampak mu jo organ da samo na vpogled. Navedena določba se v praksi uporablja tako v primerih, ko gre za dokumente, katerih naročniki so pravne osebe zasebnega sektorja, kot v primerih, ko je naročnik določenega dokumenta (npr. okoljske študije) organ, zavezan po tej konvenciji, ki se sklicuje na varovano avtorsko delo. V praksi predstavlja problem vprašanje prenosa materialnih avtorskih pravic na organe javnega sektorja. V primeru, da organ s pogodbo izrecno ne prenese materialnih avtorskih pravic (torej pravice do fotokopiranja in distribuiranja) na Republiko Slovenijo, je imetnik avtorskih pravic še vedno fizična oseba in posledično gre za varovano avtorsko delo, katerega fotokopiranje ni dovoljeno. Na ta problem kaže tudi odločba Informacijskega pooblaščenca št. 090-68/2010 z dne 12. 8. 2010, ki je trenutno še predmet presoje pred Upravnim sodiščem RS. Organ zavezanc za posredovanje informacij (Direkcija RS za ceste) je namreč zavrnil posredovanje fotokopije dokumentacije, s sklicevanjem na avtorsko delo, čeprav je bila dokumentacija naročena in plačana s strani organa samega in za njegove potrebe.

Z noveljo ZDIJ-A (UL RS, št.61/05) je bila dodana pravica vsakega prosilca, da pod enakimi pogoji kot druge osebe pridobi pravico do ponovne uporabe informacij v pridobitne ali nepridobitne namene in zahteva, da mora organ v čim večji meri zagotavljati informacije javnega značaja v elektronski obliki, vendar ni dolžan za potrebe ponovne uporabe informacij javnega značaja zagotavljati pretvorbe iz ene oblike v drugo ali zagotoviti izvlečkov iz dokumentov, kadar bi to pomenilo nesorazmeren napor izven preprostega postopka, ter tudi ne nadaljevati z ustvarjanjem določenih informacij samo zaradi ponovne uporabe s strani drugih organov ali drugih oseb.

b.) 23. člen ZDIJZ določa rok za odločitev organa - organ je dolžan odločiti o zahtevi prosilca nemudoma, najkasneje pa v roku 20 delovnih dni od dneva prejema popolne zahteve. V primeru, da organ potrebuje več časa za posredovanje zahtevane informacije zaradi izvedbe delnega dostopa do informacije javnega značaja ali zaradi obsežnosti zahtevanega dokumenta, lahko podaljša rok iz prejšnjega člena za največ 30 delovnih dni. O podaljšanju roka, vključno z obrazložitvijo razloga za podaljšanje, je organ dolžan odločiti s sklepom, ki ga vroči prosilcu. Sklep je organ dolžan sprejeti najkasneje v roku 15 delovnih dni po prejemu zahteve. Če se prosilec v zahtevi sklicuje na prevladajoč javni interes za razkritje mora zavezani organ predložiti predlog odločitve pristojnemu organu v roku 15 delovnih dni od prejema zahteve,

pristojni organ pa mora odločiti o zahtevi v nadaljnjih 15 delovnih dneh od prejema predloga odločitve. V primeru, da organ prosilcu informacije ne posreduje v zgoraj navedenih rokih, ima prosilec pravico do pritožbe na Informacijskega pooblaščenca.

c.) Izjeme glede dostopa do informacij določa 6. člen ZDIJZ in se v celoti skladajo z izjemami, ki jih predvideva Konvencija. Organ prosilcu zavrne dostop do zahtevane informacije, če se zahteva nanaša na:

1. podatek, ki je na podlagi zakona, ki ureja tajne podatke, opredeljen kot tajen;
2. podatek, ki je opredeljen kot poslovna skrivnost v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe;
3. osebni podatek, katerega razkritje bi pomenilo kršitev varstva osebnih podatkov v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov;
4. podatek, katerega razkritje bi pomenilo kršitev zaupnosti individualnih podatkov o poročevalskih enotah skladno z zakonom, ki ureja dejavnost državne statistike;
5. podatek, katerega razkritje bi pomenilo kršitev zaupnosti davčnega postopka ali davčne tajnosti, skladno z zakonom, ki ureja davčni postopek;
6. podatek, ki je bil pridobljen ali sestavljen zaradi kazenskega pregona ali v zvezi z njim, ali postopka s prekrški in bi njegovo razkritje škodovalo njegovi izvedbi;
7. podatek, ki je bil pridobljen ali sestavljen zaradi upravnega postopka, in bi njegovo razkritje škodovalo njegovi izvedbi;
8. podatek, ki je bil pridobljen ali sestavljen zaradi pravdnega, nepravdnega ali drugega sodnega postopka, in bi njegovo razkritje škodovalo njegovi izvedbi;
9. podatek iz dokumenta, ki je v postopku izdelave, in je še predmet posvetovanja v organu, njegovo razkritje pa bi povzročilo napačno razumevanje njegove vsebine;
10. podatek o naravni oziroma kulturni vrednoti, ki v skladu z zakonom, ki ureja ohranjanje naravne ali kulturne dediščine, ni dostopen javnosti zaradi varovanja naravne oziroma kulturne vrednote;
11. podatek iz dokumenta, ki je bil sestavljen v zvezi z notranjim delovanjem oziroma dejavnostjo organov, in bi njegovo razkritje povzročilo motnje pri delovanju oziroma dejavnosti organa.

Z novelo ZDIJ-A (UL RS, št.61/05) je zakon popolnoma v skladu z določili Konvencije, saj je bil dodan tudi test javnega interesa pri razkrivanju informacij. Dostop do zahtevane informacije se dovoli, če je javni interes glede razkritja močnejši od javnega interesa ali interesa drugih oseb za omejitev dostopa do zahtevane informacije, razen v naslednjih primerih:

- za podatke, ki so v skladu z zakonom, ki ureja tajne podatke, označeni z najvišjima dvema stopnjama tajnosti;
- za podatke, ki vsebujejo ali so pripravljeni na podlagi davčnih podatkov, ki jih organom v Republiki Sloveniji posreduje organ tuje države;
- za podatek, katerega razkritje bi pomenilo kršitev zaupnosti individualnih podatkov o poročevalskih enotah skladno z zakonom, ki ureja dejavnost državne statistike;
- za podatek, katerega razkritje bi pomenilo kršitev zaupnosti davčnega postopka ali davčne tajnosti, skladno z zakonom, ki ureja davčni postopek.

Ne glede na te določbe pa se dostop do zahtevane informacije dovoli:

- če gre za podatke o porabi javnih sredstev ali podatke, povezane z opravljanjem javne funkcije ali delovnega razmerja javnega uslužbenca,

– če gre za podatke glede emisij v okolje, odpadkov, nevarnih snovi v obratu ali podatke iz varnostnega poročila in druge podatke, za katere tako določa zakon, ki ureja varstvo okolja.

Te okoliščine je treba pri presoji zahteve upoštevati kot tiste absolutne dejavnike, pri katerih mora organ ne glede na morebitne druge izjeme, ki jih določa ZDIJZ, kot so tajni podatek, poslovna skrivnost ali osebni podatek, dostop do zahtevane informacije vedno dovoliti. Za vse druge okoljske podatke, ki niso povezani z naštetimi okoliščinami, ki vedno zapovedujejo prost dostop, pa je še vedno mogoče v določenih primerih izvesti test javnega interesa.

d.) 20. člen ZDIJZ ureja ravnanje organa, če ne poseduje zahtevane informacije - če organ, ki je prejel zahtevo, ne razpolaga z zahtevano informacijo, mora nemudoma, najpozneje pa v roku 3

delovnih dni od dneva prejema zahteve, odstopiti zahtevo organu, ki je glede na vsebino zahteve pristojen za njeno reševanje, in o tem obvestiti prosilca.

e.) 7. člen ZDIJZ ureja delni dostop do informacij - če dokument ali njegov del le delno vsebuje informacije, ki so določene kot izjeme in jih je mogoče izločiti iz dokumenta, ne da bi to ogrozilo njihovo zaupnost, pooblaščena oseba organa izloči te informacije iz dokumenta ter seznaní prosilca z vsebino oziroma mu omogoči ponovno uporabo preostalega dela dokumenta.

f.) 23. člen ZDIJZ določa rok za odločitev organa - organ je dolžan odločiti o zahtevi prosilca nemudoma, najkasneje pa v roku 20 delovnih dni od dneva prejema popolne zahteve. V primeru, da organ potrebuje več časa za posredovanje zahtevane informacije zaradi izvedbe delnega dostopa do informacije javnega značaja ali zaradi obsežnosti zahtevanega dokumenta, lahko podaljša rok iz prejšnjega člena za največ 30 delovnih dni.

27. člen ZDIJZ ureja pravico do pritožbe - zoper odločbo, s katero je organ zahtevo zavrnil, ter zoper sklep, s katerim je organ zahtevo zavrgel, ima prosilec pravico do pritožbe. Prosilec ima pravico do pritožbe tudi v primeru, če meni, da informacija, s katero se je seznanil, ni informacija javnega značaja, ki jo je navedel v zahtevi in lahko zahteva od organa, da mu omogoči seznanitev z informacijo javnega značaja, ki jo je navedel v zahtevi ali če ne dobi informacije v obliki, ki jo je zahteval. O pritožbi odloča pooblaščenec za dostop do informacij javnega značaja. Postopek s pritožbo se izvaja po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

g.) 34. člen ZDIJZ ureja stroške posredovanja informacij - vpogled v zahtevano informacijo je brezplačen. Za posredovanje prepisa, fotokopije ali elektronskega zapisa zahtevane informacije lahko organ prosilcu zaračuna materialne stroške. Vlada predpiše stroškovnik, na podlagi katerega organ zaračunava materialne stroške. Vsak organ mora stroškovnik objaviti na primeren način (uradno glasilo organa, svetovni splet, oglasna deska, idr.) ter ga dati na vpogled vsakemu prosilcu.

Z novelo ZDIJ-A (UL RS, št.61/05) je dodan tudi nov člen 34. a, ki omogoča organu zaračunavanje cene za ponovno uporabo informacij v pridobitne namene, razen v primeru uporabe z namenom informiranja, zagotavljanja svobode izražanja, kulture in umetnosti in uporabe informacij s strani medijev. Cena pa ne sme preseči stroškov zbiranja, priprave, razmnoževanja in razširjanja informacij ter običajnega donosa vloženih sredstev. Cena mora biti stroškovno naravnana ter določena v običajnem knjigovodskem obdobju ter v skladu s predpisanimi knjigovodskimi pravili za organ. Obračunska podlaga za ceno je informacija javnega značaja in jo organ v skladu s tem zakonom posreduje vsakemu prosilcu, ki to zahteva. Organ tudi ne zaračuna ponovne uporabe informacij, če jih v svetovni splet posreduje brezplačno.

VIII. OBSTACLES ENCOUNTERED IN THE IMPLEMENTATION OF ARTICLE 4

Describe any **obstacles encountered** in the implementation of any of the paragraphs of article 4.

Answer:

Določbe Konvencije so z novelo ZDIJ-A (UL RS, št.61/05) v celoti prenesene v zakonodajo.

IX. FURTHER INFORMATION ON THE PRACTICAL APPLICATION OF THE PROVISIONS OF ARTICLE 4

Provide further information on the **practical application of the provisions on access to information in article 4**, e.g. are there any statistics available on the number of requests made, the number of refusals and their reasons?

Answer:

Odločbe po vsebini so objavljene na spletni strani informacijskega pooblaščenca <http://www.ip-rs.si> in na spletni strani Agencije RS za okolje, kjer je objavljena tudi statistika glede števila zahtev:

<http://www.arso.gov.si/o%20agenciji/katalog%20informacij%20javnega%20zna%C4%8Daja/>

Statistika o stanju zadev v postopkih zahtev za dostop do informacij javnega značaja za leto 2009 na MOP:

- v letu 2009 je bilo vloženih 228 (MOP, ARSO, IRSOP, URSJV) in 64266 (GURS) zahtev za pridobitev informacij javnega in 535 (GURS) za ponovno odločanje;
- zavrnjenih zahtev 63 (MOP 33, ARSO 8, IRSOP 22, URSJV 0) in GURS 2;
- v letu 2009 je bilo vloženih pritožb 22 (MOP 7, ARSO 9, IRSOP 6, URSJV 0) in GURS 2;
- upravnih sporov zoper dokončne odločbe ni bilo;
- sodnih odločb s katerimi bi bilo ugodeno prosilcu v upravnem sporu ni bilo.

X. WEBSITE ADDRESSES RELEVANT TO THE IMPLEMENTATION OF ARTICLE 4

Give relevant web site addresses, if available:

<http://www.ip-rs.si>

http://www.mop.gov.si/si/o_ministrstvu/informacije_javnega_znacaja/porocilo_o_stanju/

XI. LEGISLATIVE, REGULATORY AND OTHER MEASURES IMPLEMENTING THE PROVISIONS ON THE COLLECTION AND DISSEMINATION OF ENVIRONMENTAL INFORMATION IN ARTICLE 5

List legislative, regulatory and other measures that implement the provisions on the collection and dissemination of environmental information in article 5.

Explain how each paragraph of article 5 has been implemented. Describe the transposition of the relevant definitions in article 2 and the non-discrimination requirement in article 3, paragraph 9. Also, and in particular, describe:

- (a) With respect to **paragraph 1**, measures taken to ensure that:
 - (i) Public authorities possess and update environmental information;
 - (ii) There is an adequate flow of information to public authorities;
 - (iii) In emergencies, appropriate information is disseminated immediately and without delay;
- (b) With respect to **paragraph 2**, measures taken to ensure that the way in which public authorities make environmental information available to the public is transparent and that environmental information is effectively accessible;
- (c) With respect to **paragraph 3**, measures taken to ensure that environmental information progressively becomes available in electronic databases which are easily accessible

to the public through public telecommunications networks;

(d) With respect to **paragraph 4**, measures taken to publish and disseminate national reports on the state of the environment;

(e) Measures taken to disseminate the information referred to in **paragraph 5**;

(f) With respect to **paragraph 6**, measures taken to encourage operators whose activities have a significant impact on the environment to inform the public regularly of the environmental impact of their activities and products;

(g) Measures taken to publish and provide information as required in **paragraph 7**;

(h) With respect to **paragraph 8**, measures taken to develop mechanisms with a view to ensuring that sufficient product information is made available to the public;

(i) With respect to **paragraph 9**, measures taken to establish a nationwide system of pollution inventories or registers.

Answer:

a.) 96. člen ZVO-1 ureja spremjanje stanja okolja - v državi se izvaja monitoring naravnih pojavov, stanja okolja in onesnaževanja okolja.

27. člen ZVO-1 pa ureja ukrepe v primeru okoljske nesreče - povzročitelj okoljske nesreče mora o nesreči nemudoma obvestiti organ, pristojen za obveščanje, določen s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in izvesti tiste nujne ukrepe, s katerimi je mogoče zmanjšati škodljive posledice za okolje.

b.) 106. člen ZVO-1 ureja obveščanje javnosti o okoljskih podatkih preko poročila o okolju - Ministrstvo v sodelovanju z drugimi ministrstvi najmanj vsako četrto leto pripravi poročilo o okolju v Republiki Sloveniji. Ministrstvo vsako drugo leto pripravi tudi poročilo o okolju ali njegovih posameznih delih, ki je sestavljeno iz kazalcev stanja okolja. Poročila ministrstvo objavi tako, da so dostopna javnosti. Poročilo o stanju okolja najmanj vsako četrto leto za svoje območje pripravi in javno objavi tudi mestna občina, lahko pa tudi občina ali širša samoupravna lokalna skupnost.

c.) 108. člen ZVO-1 ureja posredovanje okoljskih podatkov v svetovni splet skladno s predpisi, ki urejajo dostop javnosti do informacij javnega značaja.

d.) Ministrstvo posreduje v svetovni splet zlasti:

1. predpise občin, ki se nanašajo na okolje, pa niso objavljeni v Uradnem listu Republike Slovenije,

2. nacionalni in operativne programe varstva okolja,

3. okoljska izhodišča,

4. poročila o okolju,

5. podatke ali povzetke podatkov monitoringa okolja,

6. okoljevarstvena soglasja in okoljevarstvena dovoljenja, razen podatkov, ki po predpisih niso dostopni javnosti, ali navedbo organa, pri katerem je soglasja ali dovoljenja mogoče dobiti in

7. okoljska poročila in poročila o vplivih na okolje ali navedbo organa, pri katerem je poročila mogoče dobiti.

e.) 10. člen ZDIJZ, ki je bil spremenjen z noveljo ZDIJ-A (UL RS, št.61/05) ureja posredovanje informacij javnega značaja v svetovni splet

Vsek organ je dolžan posredovati v svetovni splet naslednje informacije javnega značaja:

1. prečiščena besedila predpisov, ki se nanašajo na delovno področje organa, povezana z

državnim registrom predpisov na spletu;

2. programe, strategije, stališča, mnenja in navodila, ki so splošnega pomena ali so pomembna za poslovanje organa s fizičnimi in pravnimi osebami oziroma za odločanje o njihovih pravicah ali obveznostih, študije in druge podobne dokumente, ki se nanašajo na delovno področje organa;

3. predloge predpisov, programov, strategij in drugih podobnih dokumentov, ki se nanašajo na delovno področje organa;

4. vse objave in razpisno dokumentacijo v skladu s predpisi, ki urejajo javna naročila;

5. informacije o svoji dejavnosti ter upravnih, sodnih in drugih storitvah;

6. vse informacije javnega značaja, ki so jih prosilci zahtevali najmanj trikrat;

7. druge informacije javnega značaja.

Vsek organ mora omogočiti dostop do informacij iz prejšnjega odstavka brezplačno.

Ministrstvo omogoči dostop do informacij tudi preko enotnega državnega portala e-uprava.

f.) 104. člen ZVO-1 določa register varstva okolja, ki ga vodi in vzdržuje Ministrstvo zaradi izvajanja nalog in postopkov vodi. Ta register vsebuje:

1. evidenco oseb, ki imajo okoljevarstveno dovoljenje,

2. evidenco izvajalcev gospodarskih javnih služb varstva okolja,

3. evidenco oseb, ki imajo pooblastila ali potrdila za opravljanje dejavnosti varstva Okolja.

g.) 105. člen ZVO-1 ureja informacijski sistem okolja - za opravljanje nalog države na področju varstva okolja, vključno s seznanjanjem javnosti z okoljskimi podatki, ministrstvo zagotavlja vodenje in vzdrževanje informacijskega sistema okolja.

h.) 31. člen ZVO-1 ureja tudi znak za okolje in sistem okoljskega vodenja organizacij. 31. člen ZVO-1 določa, da za spodbujanje proizvodnje izdelkov ali opravljanja storitev, ki imajo v primerjavi z drugimi istovrstnimi proizvodi manjše negativne vplive na okolje v celotnem obdobju svojega obstoja in s tem prispevajo k učinkoviti rabi delov okolja ter visoki stopnji varstva okolja, ministrstvo takšnemu proizvodu lahko podeli znak za okolje.

32. člen ZVO-1 ureja sistem okoljevarstvenega vodenja organizacij - za spodbujanje primernejšega ravnanja z okoljem in obveščanja javnosti o vplivih njihovih dejavnosti na okolje ministrstvo omogoča gospodarskim družbam, samostojnim podjetnikom posameznikom, zavodom in drugim organizacijam ali njihovim delom ali povezavam vključevanje v sistem EU za okoljevarstveno vodenje organizacij.

i) 105. člen ZVO-1 ureja informacijski sistem okolja - za opravljanje nalog države na področju varstva okolja, vključno s seznanjanjem javnosti z okoljskimi podatki, ministrstvo zagotavlja vodenje in vzdrževanje informacijskega sistema okolja. Med podatki, ki jih informacijski sistem vsebuje, so med drugim tudi podatki o emisijah in njihovih virih, odpadkih in ravnanjih z njimi, nevarnih snoveh, okoljskih nesrečah in povzročiteljih obremenjevanja okolja.

XII. OBSTACLES ENCOUNTERED IN THE IMPLEMENTATION OF ARTICLE 5

Describe any **obstacles encountered** in the implementation of any of the paragraphs of article 5.

Answer:

Določbe Konvencije so v celoti prenesene v zakonodajo.

Predlog PIC se nanaša na bolj aktivno obveščanje MOP. Ob pripravi zadnjega poročila je PIC izpostavil, da je Ministrstvo za okolje in prostor spremenilo način obveščanja nevladnih organizacij od aktivnega k pasivnemu. Prej je o pomembnejših dogodkih organizacije obveščalo, po spremembi pa le omogoča dostop do informacij na svojih spletnih straneh. Pozitivne premike

v odnosu do nevladnih organizacij in javnosti pa je zaznati glede boljše identifikacije ciljnih javnosti in angažiranja za to. Prav tako je več primerov dobre prakse sodelovanja javnosti in nevladnih organizacij (npr. pri pripravi osnutka Zakona o podnebnih spremembah, oblikovana je delovna skupina za financiranje okoljskih nevladnih organizacij, v kateri so tudi predstavniki nevladnih organizacij, v dobrem sodelovanju poteka priprava DPN za gradnjo ceste v Mežiški dolini). Kljub temu, pa bi bilo informiranje nevladnih organizacij na splošno boljše, v smislu uresničevanja tretjega stebra konvencije pa bi bilo posebej potrebno obveščanje nevladnih organizacij s statusom v javnem interesu na področju okolja o postopkih, ki pomenijo pomembne spremembe v okolju. Z obveščanjem nevladnih organizacij, ki imajo podeljen status v javnem interesu tako na podlagi Zakona o varstvu okolja, kot na podlagi Zakona o ohranjanju narave (teh vseh je ta trenutek 33) bi se izboljšalo tudi sodelovanje javnosti.

XIII. FURTHER INFORMATION ON THE PRACTICAL APPLICATION OF THE PROVISIONS OF ARTICLE 5

Provide further information on the practical application of the provisions on the collection and dissemination of environmental information in article 5, e.g. are there any statistics available on the information published?

Answer:

Ministrstvo ima ustanovljeno pisarno za stike z javnostjo, kot tudi osebe za posredovanje informacij. Ministrstvo ima tudi svojo spletno stran, kjer se javnost lahko seznanja z informacijami. Vsak mesec MOP za izobraževanje in ozaveščanje javnosti tudi izdaja informativni bilten Okolje & Prostor, medtem ko ARSO izdaja Mesečni bilten, ki vsebuje glavne tekoče zadeve na področju okolja.

Agencija RS za okolje (ARSO) je vzpostavila tudi informacijski sistem okolja s horizontalno povezavo podatkov o okolju. Katalog podatkovnih virov (KPV) o okolju predstavlja pregled nad podatki, ki so zbrani s strani tako državnih kot tudi drugih ustanov. Na ta način Slovenija izpolnjuje zahteve domače okoljske zakonodaje in Direktive Parlamenta in Sveta Evrope o dostopu javnosti do okoljskih informacij (2003/4/ES), pa tudi zahtevo iz 8. člena ZDIJZ, o dolžnosti organa, da redno vzdržuje in objavlja katalog informacij javnega značaja. V katalogu zbrani metapodatki (podatki o podatkih) uporabnikom preko spletnega mesta omogočajo iskanje po naslednjih okoljskih tematikah: zrak, podnebne spremembe, vode, narava, hrup, kemikalije in biotehnologija, odpadki, energija, sevanja, industrija in okolje, presoje vplivov na okolje, tla, naravne in druge nesreče, zakonodaja, idr.

XIV. WEBSITE ADDRESSES RELEVANT TO THE IMPLEMENTATION OF ARTICLE 5

Give relevant web site addresses, if available:

www.mop.gov.si

<http://www.arsos.si/>

<http://eionet-si.arsos.si/Eionet-SI>

**XV. LEGISLATIVE, REGULATORY AND OTHER MEASURES IMPLEMENTING
THE PROVISIONS ON PUBLIC PARTICIPATION IN DECISIONS ON SPECIFIC
ACTIVITIES IN ARTICLE 6**

List legislative, regulatory and other measures that implement the provisions on public participation in decisions on specific activities in article 6.

Explain how each paragraph of article 6 has been implemented. Describe the transposition of the relevant definitions in article 2 and the non-discrimination requirement in article 3, paragraph 9. Also, and in particular, describe:

- (a) With respect to **paragraph 1**, measures taken to ensure that:
 - (i) The provisions of article 6 are applied with respect to decisions on whether to permit proposed activities listed in annex I to the Convention;
 - (ii) The provisions of article 6 are applied to decisions on proposed activities not listed in annex I which may have a significant effect on the environment;
- (b) Measures taken to ensure that the public concerned is informed, early in an environmental decision-making procedure, and in an adequate, timely and effective manner, of the matters referred to in **paragraph 2**;
- (c) Measures taken to ensure that the time frames of the public participation procedures respect the requirements of **paragraph 3**;
- (d) With respect to **paragraph 4**, measures taken to ensure that there is early public participation;
- (e) With respect to **paragraph 5**, measures taken to encourage prospective applicants to identify the public concerned, to enter into discussions, and to provide information regarding the objectives of their application before applying for a permit;
- (f) With respect to **paragraph 6**, measures taken to ensure that:
 - (i) The competent public authorities give the public concerned all information relevant to the decision-making referred to in article 6 that is available at the time of the public participation procedure;
 - (ii) In particular, the competent authorities give to the public concerned the information listed in this paragraph;
- (g) With respect to **paragraph 7**, measures taken to ensure that procedures for public participation allow the public to submit comments, information, analyses or opinions that it considers relevant to the proposed activity;
- (h) With respect to **paragraph 8**, measures taken to ensure that in a decision due account is taken of the outcome of the public participation;
- (i) With respect to **paragraph 9**, measures taken to ensure that the public is promptly informed of a decision in accordance with the appropriate procedures;
- (j) With respect to **paragraph 10**, measures taken to ensure that when a public

authority reconsiders or updates the operating conditions for an activity referred to in paragraph 1, the provisions of paragraphs 2 to 9 are applied making the necessary changes, and where appropriate;

(k) With respect to **paragraph 11**, measures taken to apply the provisions of article 6 to decisions on whether to permit the deliberate release of genetically modified organisms into the environment.

Answer:

ZVO-1 vsebuje določbe, ki omogočajo sodelovanje javnosti v postopkih okoljskega odločanja kot jo določa konvencija. ZVO-1 pa določa sodelovanje javnosti pri:

58. člen - Ministrstvo mora v postopku presoje vplivov na okolje javnosti zagotoviti vpogled v vlogo za pridobitev okoljevarstvenega soglasja, poročilo o vplivih na okolje, pisno mnenje o opravljeni reviziji in osnutek odločitve o okoljevarstvenem soglasju ter omogočiti izražanje mnenj in dajanje pripomemb.

65. člen – Ministrstvo o izdanem okoljevarstvenem soglasju najkasneje v 30 dneh po vročitvi odločbe strankam obvesti javnost z objavo na krajevno običajen način, v svetovnem spletu in v enem od dnevnih časopisov, ki pokriva celotno območje države. Objava mora vsebovati zlasti:

1. vsebino odločitve in bistvene pogoje za izvedbo nameravanega posega, če so bili določeni,

2. glavne razloge za odločitev,

3. opis najpomembnejših ukrepov za preprečitev, zmanjšanje ali odpravo škodljivih vplivov nameravanega posega na okolje v primeru izdanega okoljevarstvenega soglasja in

4. navedbo upoštevanja mnenj in pripomemb javnosti v postopku presoje vplivov na okolje, v primeru čezmejnih vplivov pa tudi navedbo upoštevanja mnenja in pripomemb države članice.

XVI. OBSTACLES ENCOUNTERED IN THE IMPLEMENTATION OF ARTICLE 6

Describe any **obstacles encountered** in the implementation of any of the paragraphs of article 6.

Answer:

Določbe Konvencije so v celoti prenesene v zakonodajo.

XVII. FURTHER INFORMATION ON THE PRACTICAL APPLICATION OF THE PROVISIONS OF ARTICLE 6

Provide further information on the practical application of the provisions on public participation in decisions on specific activities in article 6, e.g. are there any statistics or other information available on public participation in decisions on specific activities or on decisions not to apply the provisions of this article to proposed activities serving national defence purposes.

Answer:

Javnost se vključuje v postopke, vendar ni objavljene statistike, na podlagi katere bi bilo videti

dejanski obseg vključevanja.

XVIII. WEBSITE ADDRESSES RELEVANT TO THE IMPLEMENTATION OF ARTICLE 6

Give relevant web site addresses, if available:

www.mop.gov.si

www.arso.gov.si

XIX. PRACTICAL AND/OR OTHER PROVISIONS MADE FOR THE PUBLIC TO PARTICIPATE DURING THE PREPARATION OF PLANS AND PROGRAMMES RELATING TO THE ENVIRONMENT PURSUANT TO ARTICLE 7

List the appropriate practical and/or other provisions made for the public to participate during the preparation of plans and programmes relating to the environment, pursuant to article 7. Describe the transposition of the relevant definitions in article 2 and the non-discrimination requirement in article 3, paragraph 9.

Answer:

Pri udeležbi javnosti pri načrtih, programih in politikah v zvezi z okoljem gre za akte, ki nimajo nujno narave splošnih pravnih aktov in zato ni nujno, da pravno zavezujejo – pogosto zavezujejo le politično. ZVO-1 na ustrezni način ureja sodelovanje javnosti pri sprejemanju nacionalnega programa varstva okolja in operativnih načrtov kot tudi pri izvedbi celovite presoje vplivov na okolje. 37. člen ZVO-1 – Ministrstvo mora v postopku priprave nacionalnega programa varstva okolja in operativnega programa varstva okolja omogočiti javnosti seznanitev z osnutkom programa in dajanje mnenj in pripomb. Ministrstvo z javnim naznanim v svetovnem spletu in v enem od dnevnih časopisov, ki pokriva celotno območje države, obvesti javnost o kraju, kjer je program dostopen, načinu in času dajanja mnenj in pripomb. Ministrstvo zagotovi vpogled in možnost dajanja mnenj in pripomb javnosti na osnutek programa v trajanju najmanj 30 dni. Ministrstvo preuči mnenja in pripombe javnosti in jih na primeren način upošteva pri pripravi programov. Ministrstvo mora o sprejemu programa obvestiti javnost z javnim naznanim v svetovnem spletu in v enem od dnevnih časopisov, ki pokriva celotno območje države. Obvestilo vsebuje tudi utemeljitve za sprejete programske odločitve in informacijo osodelovanju javnosti v postopku njegove priprave. 40. člen ZVO-1 ureja celovito presojo vplivov na okolje. Zaradi uresničevanja načel trajnostnega razvoja, celovitosti in preventive je treba v postopku priprave plana, programa, načrta, prostorskega ali drugega akta katerega izvedba lahko pomembno vpliva na okolje, izvesti celovito presojo vplivov njegove izvedbe na okolje, s katero se ugotovi in oceni vplive na okolje in vključenost zahtev varstva okolja, ohranjanja narave, varstva človekovega zdravja in kulturne dediščine v plan, in pridobiti potrdilo ministrstva o sprejemljivosti njegove izvedbe na okolje. Celovita presoja vplivov na okolje se izvede za plan ali spremembo plana, ki ga na podlagi zakona sprejme pristojni organ države ali občine za področje urejanja prostora, upravljanja voda, gospodarjenja z gozdovi, lova, ribištva, rudarstva, kmetijstva, energetike, industrije, transporta, ravnjanja z odpadki in odpadnimi vodami, oskrbe prebivalstva s pitno vodo, telekomunikacij in turizma, če se z njim določa ali načrtuje poseg v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje ali če obsegata posebno varstveno

območje po predpisih o ohranjanju narave ali če bi izvedba plana nanj lahko vplivala. Pripravljavec plana mora pred začetkom njegove priprave ministrstvu poslati obvestilo o svoji nameri. Obvestilo mora vsebovati podatke o vrsti, vsebinu in ravni natančnosti, za katero bo plan izdelan, vključno z ustreznim kartografski prikazom določenih ali načrtovanih posegov ali območja, ki ga plan obsega. Ministrstvo v 60 dneh po prejemu obvestila pisno sporoči pripravljavcu plana, da je za plan treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje. Z javnim naznanilom v svetovnem spletu in v enem od dnevnih časopisov, ki pokrivajo območje cele države, ministrstvo obvesti tudi javnost, da bo za plan izvedena celovita presoja vplivov na okolje.

V primeru priprave prostorskih aktov mora biti obveznost določena v programu priprave prostorskega akta po predpisih o urejanju prostora.

Clen 43 - Pripravljavec plana mora po ugotovitvi ustreznosti okoljskega poročila v postopku sprejemanja plana javnosti omogočiti seznanitev s planom, z okoljskim poročilom in njegovo revizijo v okviru javne razgrnitve, ki traja najmanj 30 dni, ter zagotoviti njihovo javno obravnavo. V okviru javne razgrnitve ima javnost pravico dajati mnenja in pripombe na plan in okoljsko poročilo. Javno naznanilo z navedbo kraja in časa javne razgrnitve plana in javne obravnavе ter o načinu dajanja mnenj in pripomb pripravljavec plana objavi v enem od dnevnih časopisov, ki pokriva celotno območje države, na krajevno običajen način in v svetovnem spletu. Če je pripravljavec plana pristojni organ občine, mora biti javno naznanilo namesto v dnevnu časopisu, ki pokriva celotno območje države, objavljeno v časopisu, ki pokriva območje občine.

XX. OPPORTUNITIES FOR PUBLIC PARTICIPATION IN THE PREPARATION OF POLICIES RELATING TO THE ENVIRONMENT PROVIDED PURSUANT TO ARTICLE 7

Explain what opportunities are provided for public participation in the preparation of policies relating to the environment, pursuant to article 7.

Answer:

Javnost sodeluje v postopku priprave aktov, ki so namenjeni oblikovanju politike varstva okolja (primer je nacionalni program varstva okolja) ali pa sodeluje v postopku priprave aktov, ki so namenjeni oblikovanju politike poseganja v okolje oziroma sodeluje v postopku presoje njihove sprejemljivosti za okolje (sprejemljivosti posegov v okolje, ki jih ti akti vsebujejo). Primer druge skupine aktov so prostorski plani akti in sektorski načrti gospodarjenja z naravnimi dobrinami.

XXI. OBSTACLES ENCOUNTERED IN THE IMPLEMENTATION OF ARTICLE 7

Describe any obstacles encountered in the implementation of article 7.

Answer:

Določbe Konvencije so v celoti prenesene v zakonodajo.

XXII. FURTHER INFORMATION ON THE PRACTICAL APPLICATION OF THE PROVISIONS OF ARTICLE 7

Provide further information on the practical application of the provisions on public

participation in decisions on specific activities in article 7.

Answer:

XXIII. WEBSITE ADDRESSES RELEVANT TO THE IMPLEMENTATION OF ARTICLE 7

Give relevant web site addresses, if available:

www.mop.gov.si

XXIV. EFFORTS MADE TO PROMOTE PUBLIC PARTICIPATION DURING THE PREPARATION OF REGULATIONS AND RULES THAT MAY HAVE A SIGNIFICANT EFFECT ON THE ENVIRONMENT PURSUANT TO ARTICLE 8

Describe what efforts are made to promote effective public participation during the preparation by public authorities of executive regulations and other generally applicable legally binding rules that may have a significant effect on the environment, pursuant to article 8. To the extent appropriate, describe the transposition of the relevant definitions in article 2 and the non-discrimination requirement in article 3, paragraph 9.

Answer:

Priporočila Konvencije v zvezi s sodelovanjem javnosti v postopku priprave izvršilnih predpisov so v primerjavi s 7. členom Konvencije bolj splošne narave.

Na pobudo Društva za osvoboditev živali je Ustavno sodišče RS presojalo ustavnost predpisov, s katerimi je okoljski minister leta 2006 dovolil odstrel 100 medvedov: Uredbe o zavarovanih prostih živečih živalskih vrstah in Pravilnika o odstrelu medvedov. Ustavno sodišče je oba podzakonska akta razveljavilo. Od vseh s strani Društva očitanih nezakonitosti, se je sodišče osredotočilo le na eno: na kršitev Aarhuške konvencije. Ta javnosti med drugim jamči pravico do sodelovanja pri sprejemanju predpisov, pomembnih za okolje. Ustavno sodišče je šlo še dlje od pobude Društva. Odločilo je, da je celo krovni zakon za področje ohranjanja narave neustaven, ker ne ureja sodelovanja javnosti pri sprejemanju podzakonskih predpisov. Parlament je neustavnost ZON odpravil z noveljo Zakona o varstvu okolja, kjer je v novem 34.a členu predpisal pravila za sodelovanje javnosti pri sprejemanju predpisih na vseh področjih povezanih z varstvom okolja.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št.70/08; ZVO-1B) v 34. a členu ureja postopek sodelovanja javnosti pri sprejemanju predpisov, ki lahko pomembneje vplivajo na okolje, kot zahteva 8. člen Aahuške konvencije.

Tako morajo ministrstva in pristojni organi lokalnih skupnosti v postopku sprejemanja predpisov, ki lahko pomembneje vplivajo na okolje, najširšo javnost seznaniti z osnutkom predpisa in omogočiti podajanje mnenj in pripomb na posamezni predpis.

Predpisi, ki lahko pomembneje vplivajo na okolje so predpisi, izdani na področju varstva okolja, ohranjanja narave, in upravljanja, rabe ali varstva delov okolja, vključno z ravnanjem z gensko spremenjenimi organizmi, in drugi predpisi, ki vplivajo na okolje.

Na spletni strani Ministrstva za okolje in prostor se v skladu z Navodilom o sodelovanju javnosti

pri sprejemanju predpisov, ki lahko pomembneje vplivajo na okolje objavlja osnutki predpisov in vabila k sodelovanju pri njihovi pripravi. Rok za pripombe in mnenja je naveden v objavi, in ne sme biti krajiš od 30 dni.

Pripombe in mnenja se lahko posredujejo:

- v elektronski obliki na elektronski naslov uslužbenca ministrstva, navedenega v objavi osnutka gradiva, ali
- na poštni naslov: Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska c. 48, Ljubljana, z navedbo imena predpisa in njegove številke.

Stališče do pripomb in mnenj javnosti k posameznemu predpisu, v katerem bodo navedeni razlogi za njihovo upoštevanje oziroma neupoštevanje pri pripravi predpisa, bo prav tako objavljeno v svetovnem spletu in sicer po objavi predpisa v Uradnem listu RS.

XXV. OBSTACLES ENCOUNTERED IN THE IMPLEMENTATION OF ARTICLE 8

Describe any **obstacles encountered** in the implementation of article 8.

Answer:

Zahteve konvencije so v celoti prenesene.

XXVI. FURTHER INFORMATION ON THE PRACTICAL APPLICATION OF THE PROVISIONS OF ARTICLE 8

Provide further information on the practical application of the provisions on public participation in the field covered by article 8.

Answer:

XXVII. WEBSITE ADDRESSES RELEVANT TO THE IMPLEMENTATION OF ARTICLE 8

Give relevant web site addresses, if available:

<http://www.mop.gov.si>

http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/ministrstvo/pdf/navodilo_akti.pdf

<http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200832&stevilka=1223>

XXVIII. LEGISLATIVE, REGULATORY AND OTHER MEASURES IMPLEMENTING THE PROVISIONS ON ACCESS TO JUSTICE IN ARTICLE 9

List legislative, regulatory and other measures that implement the provisions on access to justice in article 9.

Explain how each paragraph of article 9 has been implemented. Describe the transposition of the relevant definitions in article 2 and the non-discrimination requirement in article 3, paragraph 9. Also, and in particular, describe:

- (a) With respect to **paragraph 1**, measures taken to ensure that:
 - (i) Any person who considers that his or her request for information under article 4 has not been dealt with in accordance with the provisions of that article has access to a review procedure before a court of law or another independent and impartial body established by law;
 - (ii) Where there is provision for such a review by a court of law, such a person also has access to an expeditious procedure established by law that is free of charge or inexpensive for reconsideration by a public authority or review by an independent and impartial body other than a court of law;
 - (iii) Final decisions under this paragraph are binding on the public authority holding the information, and that reasons are stated in writing, at least where access to information is refused;
- (b) Measures taken to ensure that within the framework of national legislation, members of the public concerned meeting the criteria set out in **paragraph 2** have access to a review procedure before a court of law and/or another independent and impartial body established by law, to challenge the substantive and procedural legality of any decision, act or omission subject to the provisions of article 6;
- (c) With respect to **paragraph 3**, measures taken to ensure that where they meet the criteria, if any, laid down in national law, members of the public have access to administrative or judicial procedures to challenge acts and omissions by private persons and public authorities which contravene provisions of national law relating to the environment;
- (d) With respect to **paragraph 4**, measures taken to ensure that:
 - (i) The procedures referred to in paragraphs 1, 2 and 3 provide adequate and effective remedies;
 - (ii) Such procedures otherwise meet the requirements of this paragraph;
- (e) With respect to **paragraph 5**, measures taken to ensure that information is provided to the public on access to administrative and judicial review.

Answer:

Pravica do pravnega varstva je zagotovljena vsakomur, ki meni, da njegov zahtevek za informacijo ni bil upoštevan, neupravičeno zavrnjen, ali je bil odgovor neustrezen. Pravico do pritožbe ureja 27. člen ZDIJZ in jo omogoča prosilcu zoper odločbo, s katero je organ zahteval zavrnitev ter zoper sklep, s katero je organ zahteval zavrgel. Prosilec ima pravico tudi do pritožbe v primeru, če meni, da informacija, s katero se je seznanil ni informacija javnega značaja, ki jo je navedel v zahtevi ali če ne dobi informacije v obliki, ki jo je zahteval. O pritožbi odloča Informacijski pooblaščenec po določbah splošnega upravnega postopka.

Nadalje je v 31. členu ZDIJZ zoper pooblaščenca zagotovljeno sodno varstvo z upravnim sporom. V slovenskem pozitivnem pravu ustava določa v prvem odstavku 157. člena, da lahko

sproži postopek pred upravnim sodiščem (t. i. upravni spor) vsakdo, ki meni, da mu je bila s konkretnim upravnim aktom (na primer odločbo o izdaji lokacijskega dovoljenja) kršena kakšna od njegovih pravic ali pravnih koristi. Konkretizacijo določbe prvega odstavka 157. člena ustave predstavlja Zakon o upravnem sporu (ULRS št. 105/06, v nadaljevanju ZUS-1), ki določa, da se v upravnem sporu zagotavlja sodno varstvo pravic in pravnih koristi posameznikov in organizacij proti odločitvam in dejanjem državnih organov, organov lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil.

V upravnem sporu odloča sodišče o zakonitosti dokončnih upravnih aktov, s katerimi se posega v pravni položaj tožnika. Upravni akt je upravna odločba in drug javnopravni, enostranski, oblastveni posamični akt, izdan v okviru izvrševanja upravne funkcije, s katerim je organ odločil o pravici, obveznosti ali pravnih koristi posameznika, pravne osebe ali druge osebe, ki je lahko stranka v postopku izdaje akta. Upravni spor tudi ni doposten, če stranka, ki je imela možnost vložiti pritožbo zoper upravni akt, pritožbe ni vložila ali jo je vložila prepozno. Zakon torej zahteva izčrpanje pravnih sredstev znotraj upravnega postopka kot pogoj za pričetek upravnega spora.

Zakon o splošnem upravnem postopku v 42. in 43. členu določa, katere osebe imajo položaj stranke oziroma katere osebe se lahko udeležujejo postopka kot stranski udeleženci. Položaj stranke ima vsaka fizična oseba in pravna oseba zasebnega ali javnega prava, na katere zahtevo je začet postopek ali zoper katero teče postopek. Stranke so lahko tudi drugi (skupina oseb itd.), če so lahko nosilci pravic in obveznosti, o katerih se odloča v upravnem postopku. Položaj stranskega intervenienta (udeleženca) pa ima oseba, ki izkaže pravni interes. Pravni interes izkaže oseba, ki zatrjuje, da vstopa v postopek zaradi varstva svojih pravnih koristi. Pravna korist je neposredna, na zakon ali drugi predpis oprta osebna korist. Stranski udeleženec ima v postopku enake pravice in dolžnosti kot stranka.

ZVO-1 priznava položaj stranke osebam, ki se nahajajo na območju, na katerem nameravani poseg povzroča obremenitve okolja, ki lahko vplivajo na zdravje ali premoženje ljudi. Stranka v postopku za izdajo okoljevarstvenega soglasja in okoljevarstvenega dovoljenja je nosilec nameravanega posega. Ta stranka je oseba, ki na tem območju prebiva ali je lastnik ali drug posestnik nepremičnine. Položaj stranskega udeleženca v postopku za izdajo okoljevarstvenega soglasja in okoljevarstvenega dovoljenja ima tudi nevladna organizacija, ki deluje na področju okolja v javnem interesu in je pridobila status po določbah 152. člena ZVO-1.

Varstvo pravic na podlagi »actio popularis« (15. člen ZVO):

Ustava v drugem odstavku navedenega člena določa, da lahko upravni spor sproži posameznik, ki meni, da mu je bila s posamičnim dejanjem ali aktom organa javne oblasti kršena ena od ustavnih pravic, če ni zagotovljeno drugo sodno varstvo. V zvezi s to možnostjo bi prišlo v poštev sklicevanje na kršitev pravice do zdravega življenjskega okolja (72. člen ustave). Vendar pa je vprašanje, ali se ne bi sodišče postavilo na stališče, da je v tem primeru zagotovljeno drugo sodno varstvo. ZVO1 namreč v 14. členu ureja t. i. »actio popularis« (popularno tožbo), s katero lahko državljanji ali njihova združenja, društva in organizacije za uresničevanje pravice do zdravega in čistega okolja s tožbo zahtevajo od sodišča, da nosilcu posega v okolje odredi njegovo ustavitev oziroma mu prepove pričetek izvajanja posega v okolje, če obstaja velika verjetnost, da bi povzročil neposredno nevarnost za okolje, kritično obremenitev ali poškodbo okolja ali neposredno nevarnost za življenje in zdravje ljudi. Omenjena določba po našem mnenju omogoča tudi uresničevanje zahteve Aarhuške konvencije iz 3. odstavka 9. člena, ki države pogodbenice zavezuje, da pripadnikom javnosti (ki izpolnjujejo merila, določena z nacionalnim pravnim redom) zagotovi možnost, da pred sodišči in upravnimi organi spodbijajo oziroma oporekajo dejanjem oziroma dejavnostim, ki nasprotujejo določbam predpisov države pogodbenice, ki se nanašajo na okolje.

V slovenskem pravu lahko tisti, ki izkaže pravni interes, izpodbija zakonitost podzakonskih predpisov in drugih splošnih pravnih aktov pred ustavnim sodiščem. Pravni interes bo lahko izkazal, če dokaže, da bi takšen akt (če bi ostal v veljavi) posegal v njegove pravice, obveznosti ali premoženske koristi. V tem okviru bi torej lahko pripadniki prizadete javnosti izpodbijali načrte, programe in druge akte za oblikovanje okoljske politike, če imajo naravo splošnih

pravnih aktov, ter seveda vse podzakonske predpise. Tako bi lahko izpodbijali pred ustavnim sodiščem prostorske (izvedbene) akte in gozdnogospodarske načrte ter načrte upravljanja z vodami. Vse to seveda ob izpolnjenem pogoju izkaza pravnega interesa.

Ustavno sodišče je v preteklosti vsaj v zvezi z prostorskimi izvedbenimi akti vprašanje obstoja pravnega interesa razlagalo relativno široko, tako da ga je v nekaterih primerih, na primer, priznalo okoljskim nevladnim organizacijam.

V ZVO-1 je navedena problematika urejena na ustrezniji način, saj je z določitvijo oseb, ki imajo pravico dajati mnenje in pripombe na programe ter sodelovati v postopka presoje vplivov na okolje, opredeljena tudi možnost pravnega varstva te pravice, kolikor bi bila kršena.

XXIX. OBSTACLES ENCOUNTERED IN THE IMPLEMENTATION OF ARTICLE 9

Describe any **obstacles encountered** in the implementation of any of the paragraphs of article 9.

Answer:

Pravilnik o podrobnejših pogojih in merilih za pridobitev statusa nevladne organizacije, ki deluje na področju varstva okolja v javnem interesu je bil sprejet v letu 2006.

PIC ugotavlja, da je še vedno najšibkejša implementacija tretjega stebra konvencije v zakonodajo in predvsem v prakso. Glede na predloge za zadnje poročilo oziroma probleme, na katere je PIC opozoril pa je potrebno povedati, da je problem prejšnjega nepriznavanja položaja stranskega udeleženca v postopku, čeprav je imela organizacija status delovanja v javnem interesu po Zakonu o ohranjanju narave, rešen. S spremembami Zakona o varstvu okolja v letu 2008 je bilo določeno, da organizacije z navedenim statusom pridobijo status tudi po Zakonu o varstvu okolja, če je izpolnjen pogoj revizije (ki je v letu 2009 odpadel). To pomeni, da je glede pravic sodelovanja v postopku sedaj status pridobljen po Zakonu o ohranjanju narave enakovreden statusu po Zakonu o varstvu okolja.

XXX. FURTHER INFORMATION ON THE PRACTICAL APPLICATION OF THE PROVISIONS OF ARTICLE 9

Provide further information on the practical application of the provisions on access to justice pursuant to article 9, e.g. are there any statistics available on environmental justice and are there any assistance mechanisms to remove or reduce financial and other barriers to access to justice?

Answer:

PIC še vedno opaža, tako skozi izobraževanja, kakor tudi s preučevanjem pravne prakse, da dejanski dostop do pravnega sredstva najbolj pereča zadeva pri implementaciji Aarhuške konvencije. Glede na to, da je to najbolj pomembna pravica (brez varstva pravica sama ne obstaja v celoti, saj v primeru neizvrševanja upravičenec nima nobene poti za njeno uveljavitev), se postavlja pod vprašaj implementacija celotne konvencije. Država še ni naredila dovolj na izpolnjevanju obvez iz 5. točke 9. člena konvencije, po katerem mora država zagotoviti, da je javnost seznanjena z dostopom do upravnih in sodnih postopkov, prav tako pa si mora prizadevati tudi za zmanjšanje finančnih in drugih ovir pri dostopu do pravnega varstva. Glede na to, da je učinkovito pravno varstvo dejansko najpomembnejši element katerekoli pravice, ki brez ustreznega varstva sama ne obstaja v celoti, saj v primeru neizvrševanja upravičenec nima nobene poti za njeno uveljavitev, ta manjko še vedno postavlja pod vprašaj implementacije celotne Aarhuške konvencije. Nekatere pravice Aarhuške konvencije so namreč take narave,

tako npr. tudi dovolj zgodnje vključevanje javnosti in obveznost upoštevanja predlogov in pripomb javnosti, da je njihovo, ne nujno neposredno, pač pa posredno varstvo z možnostjo izpodbijanja končnih dokumentov, ki nastanejo ob sodelovanju javnosti, nujno. Če ima javnost možnost, tako glede postopka, kot glede same vsebine posamezen akt izpodbijati pred sodiščem, bo pozornost pristojnih, ki vodijo postopek in pretehtavajo uteviljenost podanih pripomb in predlogov javnosti, veliko večja, s tem pa bo večja tudi kvaliteta postopka in vsebina tako sprejetih aktov. Posebej je to pomembno, saj zaradi številnih predpisov, ki urejajo področje okolja, pravna varstva niso pregledna, učinkovito pravno varstvo pa predpostavlja dobro pravno znanje ne tem področju. Skozi sodno prakso se vidi, da to ni dovolj razvito, dejansko se vлага malo pravnih sredstev, ki ščitijo pravice iz Aarhuške konvencije. Ker zaradi finančno slabega položaja okoljske nevladne organizacije (s statusom) zaradi splošne finančne podhranjenosti ne morejo financirati odvetniških uslug, je nujna vzpostavitev nevladne pravne podpore, ki bo ta manjko ustrezno zapolnila v kombinaciji z odvetniki. Kljub temu, da Ministrstvo za okolje in prostor že razumeva to problematiko in skozi svoje razpise delno tudi finančno podpira ta prizadevanja, še ni posebne spletne strani, ki bi imela uporabniško prijazne informacije o pravnih sredstvih na področju okolja. V povezavi s problemom, opisanim pod 1. točko, pa bi z bolj intenzivnim obveščanjem nevladnih organizacij, ki imajo podeljen status delovanja v javnem interesu na podlagi Zakona o varstvu okolja in Zakona o ohranjanju narave, ob ustremnem financiranju pravne podpore, tudi bolj zaživilo dejansko uveljavljanje pravnih sredstev v okoljskih postopkih, oblikovala bi se sodna praksa in dane pravice po konvenciji bi doobile svojo popolnost, kar bi vodilo k izboljšanju praks tudi po I. in II. stebru.

PIC nadalje opozarja na določilo petega odstavka 11. člena Zakona o varstvu okolja, ki govori o subsidiarni odgovornosti države in občin, v kolikor nastane škoda s čezmernim obremenjevanjem okolja (primarno odgovarja povzročitelj po 9. členu). Sistem odgovornosti je ustrezno vzpostavljen glede na varovano vrednoto. Vendar pa peti odstavek 11. člena določa: "Stroški subsidiarnega ukrepanja države ali občine ne pokrivajo stroškov odškodninskih zahtevkov oškodovancev zaradi posledic čezmerne obremenitve okolja." Po mnenju PIC bi naj to predstavljalo odstopanje od splošnega postopkovnega pravila glede bremena morebitnih sodnih stroškov, če je odškodninski zahtevek potrebno uveljavljati v sodnem postopku. Čeprav samo določilo izrecno ne govori o sodnih stroških, vendar sam termin "odškodninskih zahtevkov" verjetno predpostavlja tudi tako situacijo. Poznavajoč prakso si najbrž ni možno zamisliti, da bi država zgolj na podlagi odškodninskega zahtevka, ki bi ga državljan(i) pisno naslovili nanjo, poplačala škodo po 11. členu. Najbolj verjetno bi bil potreben sodni postopek, vendar peti odstavek 11. člena odkazuje na posledico, ki potencialne tožnike vsekakor odvrača od take tožbe.

XXXI. WEBSITE ADDRESSES RELEVANT TO THE IMPLEMENTATION OF ARTICLE 9

Give relevant web site addresses, if available:

<http://www.mop.gov.si>

<http://www.ip-rs.si>

Articles 10-22 are not for national implementation.

XXXII. GENERAL COMMENTS ON THE CONVENTION'S OBJECTIVE

If appropriate, indicate how the implementation of the Convention contributes to the protection of the right of every person of present and future generations to live in an environment adequate to his or her health and well-being.

Answer:

Z ratifikacijo Arhuške konvencije je Slovenija izkazala svojo že tolkokrat deklarirano zavezanost krepiti civilne družbe, zagotavljanju trajnostnega razvoja in izboljšanju stanja okolja v naši državi in evropski regiji.

Prikaz stanja v Sloveniji v razmerju do obveznosti po Aarhuški konvenciji, kaže na to, da zakonodajalec tudi s spremembami zakonodaje želi v čim večji meri slediti obveznostim iz konvencije (spremembe ZDIJZ in ZVO-1) ter so področja v Sloveniji že urejena tako, da pomenijo korektno izpolnjevanje obveznosti iz konvencije. Zaželeno bi bilo, da bi ratifikacija konvencije, ki prinaša sistemske rešitve, tudi v nadalnjem razvoju vplivala na pospešitev izvajanja že obstoječe zakonodaje, ki se bo vzporedno prilagajala tudi sistemskim razvojnim rešitvam *acquis communautaire* Evropske skupnosti in večjo racionalizacijo in funkcionalno uporabljivostjo obstoječih povezav, sredstev, kadrov in programov. Ratifikacija konvencija in njen dosledno izvajanje pomeni tudi okrepitev in izboljšanje stanja delovanja okoljskih nevladnih organizacij in civilne družbe v Sloveniji in podpora procesom demokratizacije na subregionalni, regionalni in mednarodni ravni.

XXXIII. LEGISLATIVE, REGULATORY AND OTHER MEASURES IMPLEMENTING THE PROVISIONS ON GENETICALLY MODIFIED ORGANISMS PURSUANT TO ARTICLE 6bis AND ANNEX I bis

Concerning legislative, regulatory and other measures that implement the provisions on public participation in decisions on the deliberate release into the environment and placing on the market of genetically modified organisms in article 6 bis, describe:

- (a) With respect to **paragraph 1** of article 6 bis and:
 - (i) **Paragraph 1** of annex I bis, arrangements in the Party's regulatory framework to ensure effective information and public participation for decisions subject to the provisions of article 6 bis;
 - (ii) **Paragraph 2** of annex I bis, any exceptions provided for in the Party's regulatory framework to the public participation procedure laid down in annex I bis and the criteria for any such exception;
 - (iii) **Paragraph 3** of annex I bis, measures taken to make available to the public in an adequate, timely and effective manner a summary of the notification introduced to obtain an authorization for the deliberate release or placing on the market, as well as the assessment report where available;
 - (iv) **Paragraph 4** of annex I bis, measures taken to ensure that in no case the information listed in that paragraph is considered as confidential;
 - (v) **Paragraph 5** of annex I bis, measures taken to ensure the transparency of

decision-making procedures and to provide access to the relevant procedural information to the public including, for example:

- a. The nature of possible decisions;
- b. The public authority responsible for making the decision;
- c. Public participation arrangements laid down pursuant to paragraph 1 of annex I bis;
- d. An indication of the public authority from which relevant information can be obtained;
- e. An indication of the public authority to which comments can be submitted and of the time schedule for the transmittal of comments;

(vi) **Paragraph 6** of annex I bis, measures taken to ensure that the arrangements introduced to implement paragraph 1 of annex I bis allow the public to submit, in any appropriate manner, any comments, information, analyses or opinions that it considers relevant to the proposed deliberate release or placing on the market;

(vii) **Paragraph 7** of annex I bis, measures taken to ensure that due account is taken of the outcome of public participation procedures organized pursuant to paragraph 1 of annex I bis;

(viii) **Paragraph 8** of annex I bis, measures taken to ensure that the texts of decisions subject to the provisions on annex I bis taken by a public authority are made publicly available along with the reasons and the considerations upon which they are based;

(b) With respect to **paragraph 2** of article 6 bis, how the requirements made in accordance with the provisions of annex I bis are complementary to and mutually supportive of the Party's national biosafety framework and consistent with the objectives of the Cartagena Protocol on Biosafety to the Convention on Biodiversity.

Answer:

Zakon o ravnjanju z gensko spremenjenimi organizmi Uradni list. RS, št.(67/02, 73/04, 23/05-UPB1 in 21/10; v nadaljevanju: ZRGSO) določa, da mora država v okviru svojih pristojnosti, zlasti pri sprejemanju predpisov, politike javnih financ, vzpodbud in olajšav, pri določanju pogojev in vsebin javnega izobraževanja in informiranja ter pri vzpodbujanju raziskovalnega dela in razvoja, zagotavljati celovito obravnavo ravnjanja z GSO in ukrepov za preprečevanje možnih škodljivih vplivov na okolje in zdravje ljudi (načelo celovitosti).

Deseti odstavek 3. člena določa, da ima javnost pravico, da je obveščena o ravnjanju z GSO in vključena v postopke dovoljevanja skladno s tem zakonom (načelo javnosti).

4. točka 7. člena ZRGSO določa, da je med drugim naloga komisijo za ravnjanje z GSO (v nadalnjem besedilu: komisija) obveščanje in informiranje javnosti o stanju in razvoju na področju uporabe genske tehnologije in ravnjanja z GSO, o svojih stališčih in mnenjih ter o

svojem delu.

Znanstveni odbor za delo z GSO v zaprtem sistemu (v nadalnjem besedilu: odbor za zaprte sisteme) in znanstveni odbor za namerno sproščanje GSO v okolje in dajanje izdelkov na trg (v nadalnjem besedilu: odbor za sproščanje GSO) morata v skladu z drugim odstavkom 10. člena ZRGSO o svojem delu za preteklo leto izdelati letni poročili, ki ju posredujeta vladi, ta pa objavi na način, da sta dostopni javnosti.

12. člen ZRGSO določa, da so podatki o delu z GSO v zaprtem sistemu, namernem sproščanju GSO v okolje in dajanju izdelkov na trg ter podatki o postopkih in dejavnostih ministrstev, pristojnih za ravnanje z GSO po tem zakonu, javni skladno s predpisi na področju varstva okolja in predpisi, ki urejajo dostop do informacij javnega značaja. Pristojna ministrstva ne glede na določbe prejšnjega odstavka tretjim osebam ne smejo razkriti podatkov, ki se varujejo kot zaupni skladno s tem zakonom.

Nadalje ureja 13. člen ZRGSO subsidiarno obveznost države, da v primeru, ko je skladno z zakonom za zagotovitev ukrepov za zmanjšanje ali odpravo posledic škodljivih vplivov, ki so nastale zaradi dela z GSO v zaprtem sistemu, namerenga sproščanja GSO v okolje ali dajanja izdelka na trg, odgovorna država, zagotovi pripravo in izvedbo teh ukrepov ministrstvo. O posledicah in ukrepih iz prejšnjega odstavka mora ministrstvo obvestiti javnost, preko ministrstva, pristojnega za zunanje zadeve, pa tudi pristojne organe sosednjih držav, če bi škodljivi vplivi lahko imeli posledice za okolje ali zdravje ljudi v teh državah.

19. člen ZRGSO določa, da mora ministrstvo v postopku za izdajo dovoljenja za delo z GSO v zaprtem sistemu iz tretjega ali četrtega varnostnega razreda javnosti zagotoviti vpogled v prijavo in oceno tveganja iz drugega odstavka 22. člena tega zakona in v mnenje odbora za zaprte sisteme o nameravanem delu ter javno obravnavo nameravanega dela. Javno naznani lo z navedbo kraja in časa za vpogled in javno obravnavo iz prejšnjega odstavka ter o načinu dajanja mnenj in pripomb se objavi v sredstvih javnega obveščanja. Rok, v katerem ministrstvo zagotovi vpogled in možnost dajanja mnenj in pripomb, je lahko najmanj 15 in največ 30 dni in se ne šteje v rok za izdajo dovoljenja iz 22. člena tega zakona. Ministrstvo mora v obrazložitev v odločbi o dovoljenju vključiti tudi opredelitev do mnenj in pripomb javnosti, podanih v okviru javne obravnave in na način iz drugega odstavka tega člena. Stroške za izvedbo javne obravnave iz prvega odstavka tega člena nosi prijavitelj.

Tretji odstavek 11a. člena določa, da mora ministrstvo o nesreči, podrobnostih o okoliščinah nesreče, vrsti in količini GSO in izvedenih ukrepih ter njihovi uspešnosti in analizi nesreče, vključno, kjer je to primerno, s priporočili nesreč v prihodnosti, najpozneje tri mesece po obvestilu iz prvega odstavka tega člena pripraviti poročilo, ki ga sprejme vlada in z njim nemudoma seznaniti javnost.

34. člen ureja prav tako sodelovanje javnosti. Ministrstvo mora v postopku za izdajo dovoljenja za namerno sproščanje GSO v okolje po 32. ZRGSO javnosti zagotoviti vpogled v tehnično dokumentacijo in oceno tveganja iz prvega odstavka 31. člena tega zakona in v mnenje odbora za sproščanje GSO o nameravanem namernem sproščanju ter javno obravnavo nameravanega sproščanja. Javno naznani lo z navedbo kraja in časa za vpogled in javno obravnavo iz prejšnjega odstavka ter o načinu dajanja mnenj in pripomb se objavi v sredstvih javnega obveščanja. Rok, v katerem ministrstvo zagotovi vpogled in možnost dajanja mnenj in pripomb, je lahko najmanj 15 in največ 30 dni in se ne šteje v rok za izdajo dovoljenja iz 32. člena tega zakona. Ministrstvo mora v obrazložitev v odločbi o dovoljenju vključiti tudi opredelitev do mnenj in pripomb javnosti, podanih v okviru javne obravnave in na način iz drugega odstavka tega člena. Stroške za izvedbo javne obravnave iz prvega odstavka tega člena nosi prijavitelj.

Sedmi odstavek 35. člena ZRGSO določa, da mora ministrstvo o novih podatkih in spremembah, do katerih je prišlo po izdaji dovoljenja za namerno sproščanje GSO v okolje, in o odločitvi v zvezi z njimi obvestiti javnost.

V skladu z drugim odstavkom 45. člena ZRGSO morata biti dovoljenje za dajanje izdelka na trg razen podatkov, ki so varovani kot zaupni skladno s tem zakonom, in ocena tveganja iz 39. člena ZRGSO dostopna javnosti, skladno s predpisi na področju varstva okolja.

46. člen ureja tudi sodelovanje in obveščanje javnosti na način, da se zagotavlja sodelovanje javnosti v postopku za izdajo dovoljenja za dajanje izdelka na trg in obveščanje javnosti o izdelkih in njihovem dajanju na trg skladno z določbami 24. člena Direktive 2001/18/ES.

XXXIV. OBSTACLES ENCOUNTERED IN THE IMPLEMENTATION OF THE PROVISIONS OF ARTICLE 6bis AND ANNEX I bis

Describe any **obstacles encountered** in the implementation of any of the paragraphs of article 6 bis and annex I bis.

Answer:

Zahteve konvencije v celoti prenešene.

XXXV. FURTHER INFORMATION ON THE PRACTICAL APPLICATION OF THE PROVISIONS OF ARTICLE 6bis AND ANNEX I bis

Provide further information on the practical application of the provisions on public participation in decisions on the deliberate release into the environment and placing on the market of genetically modified organisms in article 6 bis, e.g. are there any statistics or other information available on public participation in such decisions or on decisions considered under paragraph 2 of annex I bis to be exceptions to the public participation procedures in that annex?

Answer:

XXXVI. WEBSITE ADDRESSES RELEVANT TO THE IMPLEMENTATION OF ARTICLE 6bis

Give relevant website addresses, if available, including website addresses for registers of decisions and releases related to genetically modified organisms:

<http://www.mop.gov.si>

<http://www.biotechnology-gmo.gov.si/>